

Topoľ biely

Populus alba L.

čel'ad': vrbovité *Salicaceae*

Tepломilný a svetlomilný strom náročný na pôdnu vlhkosť, dorastajúci do 20 - 35 metrovej výšky. Na suchých stanovištiach rastie často iba ako ker. Má široký kmeň a veľkú rozložitú korunu.

Kôra je v mladosti hladká bielosivá až zelenosivá. V strednej časti sú výrazné kosoštvorcové lenticely. Na báze je hrubá, pozdĺžne rozpukaná, tmavosivá až černastá borka.

Topoľ biely veľmi dobre znáša zmeny vodného režimu a je taktiež odolný voči dlhotrvajúcim záplavám. Tvorí významnú súčasť mäkkých lužných lesov.

Prirodzene je rozšírený v južnej, strednej a východnej Európe, tiež v západnej Sibíri, západnej Ázii a severnej Afrike. Je pôvodnou drevinou na území Slovenska.

Listy sú striedavé, laločnaté s troma i piatimi tupými lalokmi, celistvookrajové. Na lícnej strane sú tmavozelené na rube bielo plstnaté.

Kvety sú v jahňadovitých súkvetiach. Samčie kvety sú zelené, samičie majú výrazne červené tyčinky. Kvitnú v marci až apríli pred rozvíjaním listov.

Plod je tobolka. Tobolky sú usporiadané do jahňadovitých súplodí. Semeno je páperistá nažka.

Drevo sa používa na výrobu celulózy.

Má pôdoochranný, brehospevňujúci význam. V sadovníctve sa objavuje v niekoľkých kultivaroch, z nich najznámejší je *Pyramidalis* s kužeľovitou korunou.

Fehér nyárfa

Populus alba L.

család: fűzfafélék – *Salicaceae*

Meleg- és fénykedvelő, a talaj nedvességét illetően igényes fa, mely 20-35 méter magasra is nőhet. Száraz élőhelyeken gyakran csak cserjeként nő. Széles törzse és nagy kiterjedésű koronája van.

A fiatal kéreg sima, fehéresszürke vagy zöldesszürke. A törzs középső részén jellegzetes rombusz alakú foltok láthatók. A talajnál a kéreg vastag, hosszirányban repedezett, színe sötétszürke, sőt akár egészen feketés.

A fehér nyár nagyon jól tűri a vízellátás változásait, és úgyszintén ellenálló a hosszantartó árvizekkel szemben. A puha ártéri erdők fontos részét képezi.

Természetes módon elterjedt Dél-, Közép- és Kelet-Európában, valamint Nyugat-Szibériában, Nyugat-Ázsiában és Észak-Afrikában.

Szlovákia területén őshonos fajtája.

A levelek váltakozó állásúak, karéjosak, három vagy akár öt tompa karéjjal, épszélűek. A színi oldalukon sötéttöldek, a fonákjukon fehéren szőrösek.

A virágok barkaszerű virágzatban helyezkednek el. A porzós virágok szürkék, és sötétpiros porzósálakkal rendelkeznek, a termős virágok pedig szürkészöldek. A fehér nyár márciustól áprilisisig, a levelek kifejlődését megelőzően virágzik.

Termése tok. A tokok barkaszerű terméscsoportokba rendeződnek. Magja repítőszőrös kaszat.

Fáját cellulóz előállítására használják.

Talajvédő és parterősítő jelentőséggel bír. A kertészetben több fajtája is megjelenik, amelyek közül a legismertebb a kúpos koronájú *Pyramidalis*.

Populus alba

Populus alba L

Family: Salicaceae

Thermophilic and light - loving tree demanding soil moisture, growing into 20 - 35 m. In dry habitats, it often grows only as a shrub. It has a wide trunk and a large crown.

The bark is smooth and greenish-white to greyish-white with characteristic diamond-shaped dark marks on young trees, becoming blackish and fissured at the base of old trees.

Populus alba tolerates water regime changes very well and is also resistant to floods. It forms an important part of floodplains forests.

It is naturally widespread in southern, central and eastern Europe, also in Western Siberia, West Asia and North Africa. It is the original wood in Slovakia.

The leaves are alternate, lobed with three to five lobes, whole edges. They are with a thick covering of white scurfy down on both sides, but thicker underneath. They are dark green on the upper side and white-felted underside.

The flowers are in lamb-like inflorescences. Male flowers are green, females have bright red sticks. Flowering begins in early spring, before leaf emergence.

Fruit catkins are made up of small, green pods that splits open when ripe and spread cottony seeds by wind.

Wood is used to make cellulose.

It has a soil-protecting using and also to strengthen coast. It appears in horticulture in several cultivars and the most famous of them is Pyramidalis with a conical crown.